

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik V., št. 7.
Četrtna številka „NAPREJA“
izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetsko-delavske zveze.

Stane letno 42.— Din, mesečno 3-50 Din.

Sodrug mariborskega okrožja!

Spor, ki je trajal že delj časa med vami in med ostalimi strankinimi organizacijami Slovenije — in ki so ga zakrivile napake na obeh straneh — bi se bil pri teh volitvah lahko poravnal. Pokrajinski kongres v Celju je hotel upostaviti z vami redne odnose in je bil pripravljen na največje žrtve, samo da bi omogočil, da stopi stranka v volitve enotno.

Na tem kongresu se je določilo poklicani komisiji, naj poskusi to doseči. Mi smo šli takoj na delo.

Nobeno poniževanje se nam ni zdelo pretežno, samo da bi izpolnili vašo in našo iskreno željo: enoten nastop pri volitvah.

Bivši poslanec Golouh je zahteval od nas, naj prosimo pismo za pogajanja.

Mislil je, da tega ne bomo storili, in ko smo sporočili, da se moramo o tej zahtevi med seboj pogovoriti, je profesor Favaj v »Volksstimme« že razglasil, da so pogajanja — po naši krivdi razbita.

A razglasil je to prehitro. Mi smo se zavedali težke odgovornosti, ki jo nosimo pred proletarskim gibanjem in smo tudi ta pogoj — sprejeli. Pisali smo, da želimo da se medsebojni napadi med mariborskimi organizacijami in organizacijami, priključenimi pokrajinskemu odboru, ustavijo — kar smo od svoje strani tudi izvršili — in da se želimo pogajati zaenkrat glede skupnega nosilca liste — v nadi, da je to prvi korak k poravnanju ostalih

sporov. Vkljub temu se vodilni mariborski sodrugi niso lotili iskreno dela za sporazum. Med tem, ko so iskali vrli mariborski sodrugi (Steinecker, Krajcer, Pelikan in drugi) z nami izhoda iz situacije in smo se v prijateljskih razgovorih že v vsem zedinili, — smo čutili že pri drugem pogajanju roke, ki so delale na razbitje pogajanj z nami, ker so vas med tem v Ljubljani že prodali Zvezi delovnega ljudstva, ki si je nadela zdaj ime: »Socialistična stranka delovnega ljudstva«.

V vprašanju nosilca liste, ki ga morajo voliti vse štajerske organizacije skupno, torej ne samo mariborske, ampak tudi celjske, brežiške, slovenjgraške, koroške in druge, smo želeli, da se skupno pogovorimo in sporazumemo. Zato se na kongresu v Celju ni postavil nosilec liste. Mi smo stavili glede nosilca liste le eno zahtevo: nosilec mora biti zvest vojščak naše stranke, mož ki nas ni pripravljen trikrat zatajiti predno petelin dvakrat zapoje, in ki ni bil ravno v barantanju za našo organizacijo. Zato smo javno povedali, da bi se težko spoprijaznili z Golouhom ali Favajem.

Z vsakim drugim pa bi se.

Zlasti nismo odklanjali nosilca liste iz Maribora.

To se vidi iz sledečega pisma, ki smo ga pred kongresom v Mariboru poslali mariborski oblastni organizaciji.

Pedro Miguel na krtačo, ležečo na zofi.

»Jako lepo,« odvrne gospod Zaplotnik.

»In tu. Vaše Veličanstvo, je kabinetna stvarica španske optike, daljnogled namenjen za observatorij na Montu Seratu.«

Gospod Francelj pogleda na konico dežnika, ki ga drži señor de los Pajdalos de la Zalamanka v smeri proti oknu.

»Ah, krasno, prekrasno.«

»A tukaj slika našega velemojstra, kavalirja Zuloaga...«

Francelj pogleda s pristrčnim nasmeškom toplomer.

»In tu si dovoljujem predstaviti Vašemu Veličanstvu mojstra samega.«

Zaplotnik potrepla rame poleg stoječega obešalnika in pravi:

»Zelo lepo. A vse to je slikano z roko, kaj ne da?«

Potem predstavlja Zaplotniku vrsto dostojanstvenikov, visokih uradnikov in

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

Oblastnemu odboru SSJ v Mariboru.

Podpisani člani petčlanske komisije, ki je bila poverjena na pokrajinskem kongresu SSJ v Celju s pogajanjem z vašim odborom, vam sporočamo sledeče:

Naš strankin zbor, kakor tudi prizadevanje naše komisije na dveh skupnih sejah, ki smo jih dosedaj imeli, so vas gotovo uverili, da želijo organizacije, ki so zastopane v pokrajinskem odboru SSJ za Slovenijo, odstraniti vsa nesporazumljenja, ki so med nami nastala.

Ker je skupen nastop pri volitvah predpogoj za rešitev organizacijskih sporov med nami, smo skušali doseči v prvi vrsti skupen nastop pri volitvah.

Pri vprašanju postavitve skupnega nosilca liste za štajersko okrožje smo pokazali, da smo pripravljeni tudi na najtežje osebne žrtve, samo da dosežemo cilj, to je: od vsega proletariata tako zaželeni enotni nastop.

Mnogo naših organizacij iz bivše Štajerske si je želelo kot nosilca liste sodruga Bernota ali sodruga Korena.

Ker ste se proti temu odločno izjavili, smo vam predlagali sodruga dr. Milana Koruna, ki je kot poslanec vsekakor izvršil svojo dolžnost, če ne toliko na agitaciji, pa zato toliko več pri parlamentarnem delu v zakonodajnem in finančnem odboru, zlasti pa pri ustavni debati in zakonjenju zakonov v varstvo in zaščito delavcev.

Ta sodrug je tudi pri strokovnih organizacijah znan kot izvrsten parlamen-

drugih prvakov, ki jih zopet predstavljajo stoli. Ti igrajo vobče pri pouku veliko vlogo. So visoki, bogato rezljani in stoje genljivo pokorno, kakor resnični tajni svetniki. Da si gospod Zaplotnik vtisne v spomin pomen različnih uniform, ovratnih verižic in redov, vise na stolah tudi taki predmeti.

»Predsednik sveta za izboljšanje rudarstva, kavalir Lopez.«

»Rudarstvo je velike važnosti. Imate gotovo mnogo dela?«

»Jako mnogo. Vaše Veličanstvo.«

»Me zelo veseli.«

»Rector magnificus slavne univerze v Santiagu, doktor Diego Scattulozza.«

»Koliko imate dijakov?«

»Osemsto trinajst, Vaše Veličanstvo.« odgovarja don Pedro Miguel namesto lesenega rektorja in še pristavlja: »Skoro da nimamo več prostora v predavalnicah.«

»Me zelo veseli.«

A. L.:

Zaplotnikov Francelj v službah Sherlocka Holmesa.

(Prosto po Hugonu Vavrisu.)

(Dalje.)

Poleg sprejemanja odposlanstev se mora učiti tudi nastopanja ob raznih drugih prilikah. V sobi je n. pr. improvizirana razstava. Po mizah, zofah in stoli so razložene najrazličnejše stvari, ki so slučajno pri rokah, zakaj namen je le, naučiti različna dejanja, ki so predpisana za monarhe, kadar si ogledujejo razstave. Señor de los Pajdalos de la Zalamanka in don Pedro Miguel vodita Zaplotnikovega Francelja od predmeta k predmetu, pojasnjujoča mu pomen in njegovo važnost.

»Tukai. Vaše Veličanstvo, si dovoljujem opozoriti na prekrasni izdelek našega domačega draguljarskega podjetja Dellazoppa in drug.« Pri tem kaže don

Ustanavljanje organizacij, pridobivanje članov, razširjanje našega tiska, tiskovni skladi — to je naš volilni boj!

tarec, zato upamo, da bo tudi za vas sprejemljiv, zlasti še, ker je znan kot ne-utrudljiv zagovornik sporazuma med pokrajinskimi odborom in vašim okrožjem.

Če bi vam pa tudi ta predlog ne uga-jal, potem smo pripravljeni sprejeti tudi to skrajno rešitev, da imenujete vi nosilca liste iz svoje srede. Ta nosilec liste naj bo strokovničar, znan preko mariborskega okrožja, ki v času spora ni nastopal proti našim organizacijam.

Kot primerne osebe imenujemo ss. Čeha, Krajcarja in Hojnika.

Uverjeni smo, da boste upoštevali, da smo popuščali do skrajnosti, zato vas prosimo, da doprinesete tudi vi toliko žrtev, da bo sporazum mogoč.

Za nadaljnje delo za sporazum se obvezujemo, da bomo zastavili ves svoj upliv, da bo časopisje naše stranke ustavilo boj proti vašim organizacijam.

Glede srezkih kandidatov stojimo na stališču, da postavi proletariat posameznih srezov take kandidate, ki jim najbolj zaupa, zato upamo, da s tem ne bo na nobeni strani težko.

Kakor smo vam dokazali, da želimo iskreno sporazuma, tako odklanjamo vsako odgovornost, ako bi se naša prizadevanja vkljub našemu samozatajevanju ponesrečila.

Maribor, 21. januarja 1923.

F. Svetek l. r. F. Uratnik l. r. V. Mödern-
dorfer l. r. V. Eisinger l. r. K. Kisovec l. r.

To pismo pa so Golouh in njegovi prijatelji na mariborskem kongresu zbranim delegatom zamočali, ker so se bali sodbe delegatov in njih želje po sporazumu, preko katere so bili pripravljeni iti na dnevni red. Storili so na kongresu netačnost in brezobzirnost, da so, ne da bi nas vprašali za mnenje, in četudi so ostro odklonilno stališče polovice organizacij štajerskega volilnega okrožja natančno poznali — predlagali za nosilca liste Golouha, ki so ga delegati za nosilca sprejeli ker niso bili poučeni, kaj Golouh v Ljubljani pripravlja in kako otežujejo s tem enoten volilen nastop.

Vkljub temu izzivanju v sklepanju in postopanju, je en član naše komisije še vabil Golouha v Celje, proseč ga, naj pride in naj razprši pomisleke, ki jih ima del štajerskega delavstva proti njemu morda do krivici.

Golouh pa je šel — baje radi tega, ker mu je očital na strankinem kongresu nek-

do gotovo upravičeno politično nestalnost — mimo Celja in mimo kongresa naše stranke k sovražniku, k Zvezi delovnega ljudstva in s tem dokazal, kako prav so imeli tisti, ki so trdili, da se na Golouha ne more nihče zanašati in kako so se motili tisti, ki so nanj zidali in mu odpuščali.

Ta mož bo hodil po naših krajih zopet beračit za zaupanje, skušal vas bo s ploho fraz preveriti, da je belo črno in da so vredni taki možje zaupanja.

Vse se je to leto poskušalo. Poskušalo se je tudi vzbuditi štajerski lokalni patriotizem, kar je nezdrav pojav v stranki, ki hoče svetovnih zvez in katere najboljši možje ne smejo stati vedno na istem kraju, ampak tam, kamor jih kliče dolžnost in potreba.

Skoro se je zdelo, da so Golouhi varuhi štajerskega lokalnega patriotizma in da so poklicani Favaji ubraniti štajersko delavstvo pred izvenštajerskimi voditelji.

Kaj bodo rekli sedaj, ko je postavila Socialistična stranka Jugoslavije izjemoma izključno štajerske delavce na svojo volilno listo?

Tisti pa, ki so — sodeč po svoji duši — sodili druge, niso bodočega razvoja dogodkov prav predvideli. Mi vemo, da bo stranka marsikoga, ki deluje v strankinih centralah, težko pogrešala v parlamentu. Vemo, da bo marsikakšnega izkušenega starega parlamentarca težko pogrešala, vemo pa tudi, da je parlament veliko, stranka in nje organizacija pa vse in zahtevamo, da mora biti vsak izmed nas zmožen osebnih žrtev. V tem trenutku, ko je bil pripravljen napad na naše najzmožnejše parlamentarne in strankine voditelje, so se ravnali ti po strankinih ne po svojih koristih.

Tako so ustvarili popolnoma spremenjen položaj.

Danes boste lahko vprašali ustanovitelje mariborske oblasti, rešitelje štajerskega patriotizma: Odkod ste prišli reševati štajersko delavstvo? Ali ste prišli reševati sebe ali nas? Če ste prišli res nas reševati pred »tujci« — potem ste svoje delo opravili, mi smo sami med seboj —!

Tako bo teplo Golouhe in Favaje igranje z reakcionarnimi idejami, s katerimi se zdravo delavsko gibanje, ki mu mora biti svet domovina in ki ne sme poznati mej, ne bi smelo nikdar igrati, najmanj pa na vročih tleh.

Tako bomo združili vse poštene socialistične sile

za boj proti koristolovstvu in proti nestalni, brezciljni politiki.

Golouh in Favaj trdita, da se mora združiti vse delavstvo pri volitvah v »enotno fronto«.

Tudi mi smo za enotnost. Ne moremo pa iti tako dolgo skupaj, dokler nismo vsi enakih misli, kod vodi pot v tople kraje in v obljubljeni deželo; dokler ne vemo, ali je treba iskati te poti proti severu ali proti jugu. Kdo more trditi, da moreta potovati dva taka romarja skupaj, čeprav sta oba trpina?

Klerikalne in nacionalne stranke delavstvo cepijo; mi jim ne moremo dati prav in iti z njimi, ker bi potem svetovno delavstvo še huje razcepili, razcepili po veri in jeziki. Samo norec more upati, da se ustvarja enotna fronta delavstva tako.

Med to »enotno fronto« vidimo tudi tropo bivših komunističnih voditeljev, ki učijo v istem trenutku enotno fronto, ko cepijo strokovne organizacije, kjer so še enotne. Svojim moskovskim kruhodajalcem se pa bahajo, da je enotna fronta in komunistična stranka eno in isto. Ti komunistični voditelji ribarijo v kalnem!

Njim gre v prvi vrsti za to, da našo stranko tudi na Štajerskem razkoljejo. Da napravijo prepad med Mariborom na eni strani — Celjem, Koroško in celo stranko na drugi. Za ta satanski načrt so pridobili za skledo leče tudi Golouha in Favaja. V Mariboru se ponavljajo dogodki, ki so vam znani iz leta 1920. Vi boste poskrbeli, da bo tudi konec teh poskusov tak, kakor je bil leta 1920. Združeni nasprotniki so napravili svoje račune brez vas!

Napravili so svoje račune brez vaše tridesetletne socialistične tradicije. Izdajalci niso vedeli, kakšna je sila vaše zvestobe, ki jo bodo 18. marca čutili.

Živela trdna, enotna in velika socialistična stranka Jugoslavije!

Delegacija Pokrajinskega odbora SSJ za Slovenijo.

Ne bi bilo treba, da se v interesu socialističnega gibanja obrnemo tem potom do vseh mislečih proletarcev, če bi ti stalno čitali dnevnik »Naprej« ali vsaj tednik »Ljudski glas«!

Zato poskrbite, da se ta tisk razširi, predvsem pa ne dopuščajte, da bi vaše organizacije še nadalje bile ločene od naših!

Pokrajinsko načelstvo SSJ in KDZ.

»General Cotarello.«

Don Pedro Miguel je na skrivaj pokazal cigaro in oponašal kalenje.

»Ah, da, vi ste se bojevali na Kubu. Tedaj je bilo silno vroče, kaj ne?«

»Vaše Veličanstvo, naši vojaki so se bili kakor levi.«

»Da, armada je temelj države.«

Tako se vrste slike druga za drugo. Ponavljajo se tolikokrat, dokler ne zna gospod Zaplotnik vsega lepo na pamet. Nazadnje pa to ni tako težko, saj potrebuje potentati pri svojih javnih nastopih v celoti samo osemdeset različnih besed.

Opoldne sedajo vsi h kosilu, ki je bilo vedno mala imitacija dvorne pojedine. Tu se uči gospod Zaplotnik zauživati najrazličnejše jedi, o katerih doslej še sanjal ni nikoli. Ostro pazijo, da ne nosi noža v usta, da ne je omake z žlico itd.; te vežbe mu najbolj presedajo, zakaj vedno minejo tri ali štiri ure, predno se do sitega nale, kakor se kristjanu spodobl.

Posamezna jedila so na splošno zelo okusno pripravljena, izvzemši nekatere španske narodne jedi: vendar je ves Zaplotnikov trud zastonj, kuharici ne more dopovedati, kakšni so pehtranovi štruktli in tropinasti žganci, da, niti Sherlock Holmes si tega nikakor ne more predstavljati.

Med tedjo so včasih na vrsti tudi napitnice. V ta namen prinaša señor de los Pajdalos de la Zalanka vedno nekoliko izrezkov iz časopisov, ki prinašajo tipične napitnice ob prilikah kraljevskih pojedin.

Popoldne vadi gospod Zaplotnik ježo na konju, tenis in streljanje. Pri teh rečeh najde največ zabave. Čudi se, da tako dobro strelja, čeprav ni imel še nikdar puške v roki; revež seveda ne ve, da so kraljevske tarče tako ustvarjene, da kroglja vedno zadene v črno, pa streljaj kamorkoli.

Nekega dne — bilo je malo pred zaključkom Francelinove učne dobe — ga

je užalostil Sherlock Holmes. S seboj je pripeljal namreč tujega gospoda, ki ga je predstavil za dvornega frenofiziologa. Ta gospod je Francelinovo telo pozorno preiskal in pretipal, zavrtel včasih glavo in mrmral nekaj med zobe. Na konec pa je gospod Zaplotnik zvedel, da ne odgovarja njegov nos popolnoma vzvišenemu vzoru kralja Alfonza, da se mora neka malenkost popraviti. Sherlock Holmes mu je sicer zatirjeval, da mu bo vbrizgnil frenofiziolog le malo parafina pod kožo, kar se zgodi brez bolečine. Seveda je pa potem nujno potrebno, da se izogiba vsake prevelike toplote, torej da ne sedi pri peči, ali na solncu, sicer se parafin stopi in morda zopet izteče. Operacija se je resnično tudi izvršila, toda Zaplotnik je odslej živel v večnem strahu, da se njegovemu nosu kaj pripeti. Parafin je namreč snov, ki jako rada gori, kaj, ko bi se užgala, kadar si bo prižigal cigareto ali kubo! Goreč nos, strašna misel!

(Dalje prih.)

Tedenski pregled.

Sobota, 3. febr.: Pašić doživel na shodu v Skoplju polom in »zbolel«. — V Kostajnici in Crikvenici priredil Radič shoda, ki so mu ju orjunaši razbili. Mrtvi, ranjeni. — Zakon o zaščiti države sprejet na Češkoslovaškem. — Saška socialistična vlada odstopila, ker so komunisti v enotni fronti z buržoazijo glasovali proti njenim predlogom.

Nedelja, 4. febr.: Od demokratov z lažnjivimi vestmi nahujskano srbsko ljudstvo demonstrira v Kostajnici proti Radičevcem in demolira 35 hiš.

Ponedeljek, 5. febr.: Dr. Korošec določen za nosilca liste v kranjskem in mariborskem okrožju. — Dr. Kukovec določen za nosilca v mariborskem okrožju. — Fašisti nanovo pričeli divjaški boj proti socialističnemu in komunističnemu ljudstvu. Več sto aretirancev. V Trstu aretacija urednikov »Laboratorja« in pa »Dela«. — Francozi so začeli zasedati Badensko. Delavske organizacije proglašile splošno stavko. — Francoski socialisti na kongresu v Lillu protestirajo proti zasedbi nemškega ozemlja. — Venizelos skuša Grško vriniti v malo antanto. — Poročajo o novi vojaški zaroti v Moskvi.

Torek, 6. febr.: Podpis trgovinske pogodbe med Češkoslovaško in Italijo. — General Ludendorff zbežal pred delavstvom iz Avstrije. — Češki pesnik Heyduk umrl.

Sreda, 7. febr.: Stavka ljubljanskega cestnoželezniškega uslužbenstva. — Mariborski mestni proračun, ki so ga klerikalci tako komediantsko odklanjali, sprejet. — Finančni odsek sprejel uradniške doklade. — Zunanji odsek laškega parlamenta pričel »študirati« rapalsko pogodbo. — Mala antanta odklanja sprejem Grške. — Francoska vlada javlja Nemški, da ne odstopi od svojih zahtev.

Četrtek, 8. febr.: »Jutro« poroča, da razpošilja Beltram, vodja klerikalne »Prometne zveze«, okrožnice naokrog, v katerih napada dr. Gosarja in bivši klerikalni poslanski klub, da nista nič naredila za železničarje. O SLS pravi, da se je morajo katoličani radi nje nepoštenosti sramovati. Beltram je postal Šušteršičev. — Hribar je šel v Belgrad predlagati razpust Orjune. — Bosanski socialisti, ki kandidirajo samo v treh okrožjih, kandidirajo v sarajevskem s. Jakšiča. — Inva-

lidi iz Beograda in Srema sestavljajo posebno kandidatno listo. — Madžarska stranka sklone ne nastopiti ob volitvah, ker je večina njenih organizacij zapaktila z drugimi strankami. — Turki nudijo Angležem separaten mir. — Stinnes sili nemško vlado, naj se Francozom uda. Ta izjavlja, da ne odstopi od svojega stališča. — Laškemu parlamentu predložena rapalska pogodba. — Turki pozvali zavezniške vojne ladje, naj se odstranijo iz Smirne. — Francozi povedali pariškemu carističnemu poslaniku Maklakovemu, da ga kot poslanika več ne priznajo. — Litavska vlada ne da odgovora zaveznikom na njihov ultimatum glede Memla.

Petek, 9. febr.: Demokrati vložili protest radi preganjanja uradnikov, svojih somišljenikov, s strani radikalnih oblasti. Protestirajo, da se nad njimi maščuje, kar so sami izvajali. — Radičev volilni proglas zaplenjen. — Radi nemirov v južni Srbiji je sklenil ministrski svet ostre odredbe. Mari bi se pobrigal, da da ljudstvu njegove pravice. — Laška vlada si je izmislila v opravičilo svojih najnovejših nasilstev po sovjetih subvencionirano zaroto med laškimi in jugoslovanskimi komunisti. — Turki izjavljajo, da ne podpisujejo mirovne pogodbe, ker jim to zadržuje pakt z Rusijo. — Francozi sklenejo zasedati tudi nemška pomorska mesta radi kontrole nemškega izvoza in uvoza.

Sobota, 10. febr.: »Radnik«, glasilo Neodvisne proletarske stranke (komunistične) napada slovenski koruzni komunizem in njegove vodje kot izdajalce, ki so se vezali s črno reakcijo in zvezali z gnilo reakcijo socialpatriotov. — »Grafički radnik«, glasilo jugoslovanskih tipografov, poziva članstvo njihovega saveza, naj seže po samopomoči, če se bo zgodilo, da bodo pristaši ene stranke razbijali tiskarne, kjer se tiskajo listi druge stranke. Razbijačem bodo listi po vsej Jugoslaviji ustavljeni. — Slovenski radikalni voditelj Hribar, dr. Sajovic in dr. Lenard se v Beogradu radi mandator ne morejo zediniti in grozijo komaj porojeno radikalstvo v Sloveniji razcepiti. — Laški parlament odobril rapalsko pogodbo. — Angleška se odločila zahtevati od nas svoje milijarde nazaj. — Krasin in Čičerin se v Berlinu pogajata z nemško vlado. O čem? Francozom se ježijo lasje in govore že dosti miroljubnejše z Nemčijo. Z Belgijci so se radi nadaljevanja za-

sedbe sprickali. — Železničarji in rudarji stavkajo v Poruhrju dalje. — Turki priznavajo neodvisnost Armenije, Sirije, Palestine in Mezopotamije. — Zapri so smirsko pristanišče z minami. — Prof. Roentgen, iznajditelj znanih žarkov je umrl.

Nedelja, 11. febr.: V klerikalni tiskarni sv. Cirila v Mariboru so ponoči, ko ni bilo nikogar v nji, orjunaški tipi razbili več strojev. Škode za milijon. Aretacije osumljenih. — Laški poslanik v Beogradu službeno obvešča našo vlado o odobritvi rapalske pogodbe.

Politične vesti.

+ Še eno sorto fašistov nam obljubljajo — LBO = ljudske bojne organizacije. To bodo naše klerikalne pretepaške bande, farofašisti.

+ Komisija za razmejitve z Reko je sestavljena. Prihodnji teden se bodo naši delegati sestali v Opatiji z italijanskimi Nadzirala bo izpraznitev Sušaka in sodelovala pri organizaciji reške države ter ureditvi ostalih vprašanj med Reko, našo državo in Italijo.

+ Horthy, ogrski državni upravnik, ima namen proglasiti se za madžarskega kralja.

+ Zakon o zaščiti republike je bil v torek predložen češkoslovaškemu parlamentu in je bil sprejet. Češke večinske stranke so se odločile za zakon po napadu na dr. Rašima in po špijski aferi poslanca Baerana.

+ Aretacije komunistov v Italiji se nadaljujejo. Pri nekaterih aretiranih komunistih so našli orožje in municijo.

+ Položaj v Poruhrju postaja vedno bolj napet, ker raste francoski pritisk vsak dan bolj. Ker so Francozi začeli z rekvizicijami, so odgovorili Nemci z bojkotom. Francozi imajo baje namen zasedati tudi Darmstadt.

+ Novo zasedanje angleškega parlamenta je bilo v torek dopoldne slovesno odprto s kraljevim prestolnim govorom. Prestolni govor je poudarjal med drugim tudi vedno resnejše stanje delavskega vprašanja.

+ Pred Smirno je položaj neizpremenjen. Zavezniško brodovje je dobilo ukaz, naj dvigne mine. Turški poveljnik mesta je nato zagrozil, da bi tako dejanje smatral kot vzrok za napad. — Konferen-

Narodne pripovedke iz Mežiške doline.*

(Zbral Vinko Möderndorfer.)

Vodica pri Žerjavu.

Dvajset minut huda iz Črne v smeri proti Mežici je topilnica in zbiralnica svinca. Žerjav, najmodernejša naprava te vrste v Evropi. Cesto iz Žerjava proti Mežici obdajajo od obeh strani visoke skale. Radi tega tudi ni ob cesti nobenih hiš, razen 4 ali 5 siromašnih delavskih kočic.*

Pred davnim časom je bila Črna od Mežice ločena na tem mestu z ogromno skalo. Črna je imela dohod samo od Štajerske strani.

Stari Rimljani so dognali, da je v Peci svinčena ruda in so jo prav pridno kopali.

* Ponatis prepovedan.

* Do leta 1917. je vodila ta cesta v oddaljenosti 1 km od Žerjava v smeri proti Mežici skozi 5 m dolg skalnat predor. Ta predor in celo skalo so leta 1917. odstranili ruski vojni ujetniki.

Pozneje so kopali rudo v Peci arestanti, ker so smatrali tedaj kot sramotno kazen za človeka riti kakor črv pod zemljo in biti v vedni nevarnosti, da ne zagleda več belega dne.**

Kmalu je pa ljudstvo postalo tako bedno, da je šlo kopat rudo in si je s krhanjem trdega kamena zaslužilo vsakdanji kruh. Kruha je ljudstvu primanjkovalo že tedaj, prav tako kakor dandanes.

** Rudo so kopali poleg arestantov tudi vojaški begunci. Dezerterji so nekoliko spremenili ime, da jih biriči niso tako lahko izsledili. V rudniku je še sedaj zapuščen obče spoštovani elektrotehnik Š. F., katerega praded Nagornik je bil tudi dezerter in je spremenil svoje ime v Podgornik. Sprememba imena je bila sicer nepotrebna, ker mu je oblast takoj, ko je zvedela, da je kopač, opustila nameravano kazen in prenehala z zasledovanjem. Dezerterji in vsi ubegli kaznjenci so iz daljnih krajev bežali v Mežico. Biriči niso imeli do ubežnika nobenih pravic, kakor hitro je ubežnik dospel na rudniški tir ali pa v najbližje območje rudnika. Ubežnik je potem moral postati kopač.

Kopači so imeli zelo naporno in nevarno delo posebno radi tega, ker niso imeli pripravnega orodja. Kot orodje jim je služilo samo kladivo in dleto. Skopali so si nizke rove, tako da so morali delati kleče, širina rovov je pa tudi komaj dosegla debelost one osebe. Da si je delo nekoliko olajšal, je imel vsak kopač dva rova. V prvem rovu je kuril v času, ko je kopal v drugem rovu, da je kamen razpokal in je bilo rudo lažje odkrivati. Kljub temu je pa posamezen kopač pridelal samo toliko rude, kolikor jo je mogel odnesti v usnatem predpasniku. Ljudje so se privadili temu delu kljub nevarnosti in kljub temu, da je veljalo to delo za sramotno, ker so se siromaki vedno bolj množili, in so razni grofje ogoljufali ljudstvo za vso zemljo. Povečini je prišla vsa zemlja v grofovsko in cerkveno last, sinovi kmetov so pa morali iti po svetu s trebuhom za kruhom. Ti brezdomovinci so se naselili v okraju Mežica-Črna kot kopači posebno še radi tega, ker je bil vsak rudar tudi gospodar izkopane rude. To je postalo usodepolno za dobrobit rudarjev. Kopači si niso privoščili počitka

ca v Carigradu se še ni vršila, Turki se izgovarjajo, da morajo počakati na poročilo izmet paše, ki še ni došel v Angoro.

+ Turki groze. Zaveznikom so izročili ultimatum, da morajo s svojimi ladjami tekom treh dni zapustiti smirnsko pristanišče. Angorski parlament postaja vedno bolj navdušen za nadaljevanje vojne, radi tega je tudi konferenca, ki bi se že bila morala sestati v Carigradu in rešiti smirnski spor, preložena na poznejši čas.

Volilni boj.

* Volilni shodi SSJ in KDZ.

V četrtek, 15. t. m. se bo vršil shod SSJ in KDZ v Sevnici ob Savi.

V Litli zvečer po 6.

V nedeljo, dne 18. febr. se bodo vršili sledeči shodi:

V Globokem ob 3. popoldne.

Ob pol 8. zjutraj v Dobovi, ob 11. popoldne v Kapelah (Brežiški okraj).

Zjutraj po prvi maši v Ponikvi ob 1. žel. pri Josipu Župniku po domače pri »Štofleku«, ob 14. pa pri Josipu Ratajcu v Dolgi gori.

V nedeljo, dne 18. februarja: ob 16. na Brezovici pri Ljubljani, pri Velkavru.

V Oplotnici ob pol 12. predpoldan.

V Konjicah ob 15. (3.) uri popoldne v gostilni Bezovnik.

V Veliki Perešici (Galiciji) ob 14. (2.) uri popoldne.

V Zidanem mostu predpoldan ob 10. uri.

V Arji vasi pri Petrovčah po maši.

V Šoštanju ob pol 10. v hotelu »Jugoslavija«.

V Poljčanah ob 15. v hotelu »Bau-
man« v obč. Peki.

Javornik - Koroška Bela.

V nedeljo, dne 18. februarja se bo vršil javni shod SSJ za Javornik in Koroško Belo. Čas in kraj objavimo na lepakih.

in tudi ne časa za izobrazbo. Skušali so doseči samo večji dobiček in so postali radi tega odvisni od posameznega podjetnika, kateremu so se udinjali. Kopači, sinovi kmetov, so bili odslej hlapci industrija, prav tako, kakor njihovi bratje na kmetijah hlapci grofa. Razlika je bila samo ta, da so delali eni nad zemljo, drugi pa pod njo.

Ko se je izvršil ta preobrat pri rudarjih in je postala ruda last industrija, je sicer ostala Peca še prav tako trda in kamnata, kakor poprej, a kos kruha se je zmanjšal. Lakota je privedla delavce do tega, da so postali ponižni hlapci vsakogar, in so se povrh še zahvalili gospodarju, da jih je bičal.

V istem času je prispel v Mežico bogataš, ki je imel opravka v Črni. V najkrajši smeri mu ni bilo mogoče dospeti v Črno, ker je ovirala ogromna skala pri Žerjavu nadaljno pot. Nikakor pa se mu ni ljubilo potovati preko Dravograda in Slovenjgradca ter Šoštanja v Črno. Delavstvo mu je prebilo za en sam hleb kruha ogromno skalo, da je nastal predor za prehod ljudi. Delavstvo je v zahvalo, da je smelo delati za hleb kruha, postavilo na vrh predora križ. Ta križ je svojčas zabil kugi nadaljevati pot iz Mežice v Črno.

V nedeljo, dne 25. februarja:

V Artičah ob 7. zjutraj.

V Vidmu ob Savi ob 6. zvečer.

V Dravogradu dopoldne.

V Guštanju popoldne.

V nedeljo, dne 4. marca:

Na Sedlarjevem ob 7. zjutraj.

V Kozjem ob 11. dopoldne.

V Koprivnici ob 6. zvečer.

V nedeljo, dne 11. marca:

Na Bizeljskem ob 7. zjutraj.

Pri Sv. Petru pod Gorami ob 2. popoldne.

V Podsedri ob 6. zvečer.

Več na lepakih.

Vsi, ki živite od dela svojih rok, udeležite se shodov polnoštevilno!

V ZAVEDNOSTI JE NAŠA MOČ.

V »Napreju« št. 28. z dne 6. februarja in št. 31. z dne 9. februarja smo objavili samolastne sklepe par odborikov krajevne politične organizacije SSJ v Zagorju.

Na ti objavi smo prejeli sledeči dopis:

Pokrajinskemu tajništvu SSJ v Ljubljani.

Na temelju izjave krajevne organizacije SSJ v Zagorju, katera je bila objavljena v »Napreju« št. 28. vam podpisani člani tukajšnje organizacije SSJ izjavljamo, da se z dotičnim sklepom ne strinjamo, ker nismo bili navzoči, niti ne povabljeni in obžalujemo, da je v Zagorju v tako starem socialističnem gnezdu tako daleč prišlo, da bi se socialisti tako važnih državnozborskih volitev ne udeležili. Zato smo podpisani pripravljene, storiti vse potrebno za volitve v naši občini Aržiše, kakor tudi poskrbeti za čuvarje skrinjic (če je še čas) in vas prosimo za navodila, da se bomo znali ravnati. Za čuvarja skrinjice predlagamo sodr. Ivana Kamnika, premogarja iz Lok 26, in za namestnika sodr. Franca Škrabarja iz Lok 53, Zagorje ob Savi. S sodružnim pozdravom: Franc Škrabar m. p., Ivan Kamnik m. p., Ivan Prosenc m. p., Ignac Smolej m. p. — Loke pri Zagorju, dne 9. februarja 1923.

Ali se ne čuti čimdalje bolj potreba javnosti? Kakšne trdnjave bi bile naše organizacije, če bi vsi njeni člani ravnali tako, kakor so Zagorčani!

Dnevne vesti.

Vse naročnike prosimo, da mesečno priloženo poštno položnico, takoj izpolnijo, da dobimo pravočasno naročnino. — Reklamacije za list so poštne proste. — Pri izpremembi naslova naj se naznani vedno prejšnji naslov. — Pri pošiljatih denarij prosimo vse zaupnike, naj navedejo na srednjem delu položnice opombo, za kaj velja plačilo, n. pr.: naroč. »Napreju«, »Ljudski glas« ali Soc. in v., inse-
rat, organizacija, koled. itd. Vse to potrebujemo zaradi točne evidence in obenem nam je prihraneno iskanje, kam spada to ali ono plačilo. — Upravništvo.

Razpis častnih nagrad za najboljši odgovor na sledeče vprašanje:

Proletariat ima tri sovražnike: glad, nevednost in strah. Kateri izmed teh treh sovražnikov je najbolj nevaren?

Odgovor mora biti napisan s črnilom in samo na eni strani papirja (druga stran mora ostati nepopolnana). Čim krajši odgovor, tem boljši bo.

Razsodišče se na imena rešiteljev ne bo oziralo. Kdor pa hoče, naj žrtvuje še drugo kuverto, v katero vloži listek s svojim imenom in polnim naslovom, na kuverto naj pa napiše svoje geslo in to geslo naj napiše tudi na svoj odgovor. Take kuverte bo razsodišče odprlo šele, ko bodo nagrade že določene.

I. nagrada	100 Din
II. nagrada	50 »
III. nagrada	20 »
IV. in V. nagrada po	15 »
VI., VII., VIII., IX. in X. nagrada po 1 knjiga.	

Vsi dobri odgovori bodo objavljeni, najprej najboljši. Kdor ne želi, da se objavi njegovo ime, naj to obenem sporoči.

Nagrado dobe samo naročniki »Napreju« in »Ljudskega glasu«. Če bo pri-
sojena nagrada kakemu nenaročniku, zapade tiskovnemu skladu »Napreju« — odgovor bo pa vseeno objavljen.

Če bo dobrih odgovorov mnogo, smo jih pripravljene objavljati čeprav 100 dni. — Pri enako ali podobno rešenih odgovorih bomo objavili seveda le enega in pripisali imena drugih, ki so vprašanje tudi podobno rešili (razen tistih, ki ne želijo, da objavimo njih imena). Odgovore je treba poslati do konca februarja.

Pokrajinski odbor SSJ, Celje 4. febr. 1923.

Odgovore pošiljajte na naslov: Pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ v Ljubljani, p. predal 168. Upoštevani bodo samo tisti, ki jim prejmemo najpozneje dne 1. marca 1923.

Pokrajinsko tajništvo SSJ.

Potrdilo o prejetih odgovorih na vprašanje pokrajinskega odbora SSJ z dne 4. februarja 1923 (Razpis častnih nagrad):

3. »Nerednost«.
4. F. S. iz Zagorja.
5. F. O. iz Mežice.
6. I. I. iz Zidanega mosta.
7. S. Č. iz Ž.
8. A. K. iz Celja.
9. »—ac«.
10. F. M. iz Trbovelj.
11. I. B. iz Brežic.
12. »Socialismo«.
13. »Izobrazba«.
14. »V zavednosti je naša moč«.
15. »Vstajenje«.
16. B. K. iz Ljubljane.
17. A. B. iz Črne.
18. »Sreča«.
19. »Socialistično«.
20. F. R. iz Mežice.
21. »Nerednost prinaša: glad, strah in izgubljenost«.
22. E. M. iz Črne.
23. F. K. iz Vidma ob Savi.
24. L. J. iz Guštanja.
25. I. P. iz Novevsi pri Rakeku.
26. M. S. iz Konjic.
27. R. S. iz Črne.
28. F. O. iz Borovnice.

Pod št. 7. smo prejeli tri kratke, a bistveno različne odgovore. Prosimo, naj si dotičnik izbere enega iz njih — vsi trije ne morejo biti veljavni. Niti pod različnim geslom ne. Mogoče je poslati več odgovorov z isto rešitvijo, toda v različni obliki, Kdor na pozneje morebiti izpremeni svojo prvotno odločitev, mora svoj prejšnji odgovor preklicati, razen če tudi v drugem izbere istega sovražnika za največjega.

Volilni oziroma tiskovni sklad, Zadnji izkaz 953.50 Din je pomota in to že pri

Predzadnji objavi (Ljudski glas» štev. 5 z dne 1. februarja 1923). Pravilni zadnji izkaz je 924.20 Din. Fran Rinaldo, Trbovlje, nabral 69.50 Din po sledečih sodrugih: Franc Merzel 2 Din, Ivan Polak 10 Din, Anton Hrusovar 5 Din, Rudolf Kudar 20 Din, Ivan Zaveršnik 5 Din, Ivan Hauptman 15 Din, Martin Pirnat 2.50 Din, Fr. Rinaldo 10 Din. (Ta seznam je pri zadnji objavi pomotoma izostal). Nadalje so darovali iz Zabukovce sodrug: Ernest Levstik 10 Din, Ernest Bratec 10 Din, Franc Judec 10 Din, Andrej Kolšek 5 Din, Andrej Kajtner 10 Din, Franc Tratar nabral 25 Din, podružnica Unije slovenskih rudarjev 25 Din, podružnica »Svoboda« 25 Din, sodr. Ivan Dagarin, Jesenice, 46.50 Din, Ivan Dovič, Ježica, 10 Din, krajevna organizacija KDZ v Globokem 13 Din, krajevna organizacija SSJ Celje 1400 Din, na shodu v Žirih dne 11. februarja nabralo 27.50 Din, sodr. Janko Cvajnar, Medvode, 10 Din, v številki 31. z dne 9. februarja Dravograd 193 Din, torej skupaj 2813.70 Din. Sodrug, storite vsi svojo dolžnost! Vaš tisk naj bo odvisen samo od vas!

Tožba proti »Slovincu«. V soboto popoldne bi se bila morala vršiti pred ljubljanskim deželnim sodiščem razprava radi tožbe, ki sta jo radi častikraje vložila ss. Svetek in Bernot. Razprava pa je bila preložena, ker je »Slovenec« zagovornik dr. Natlačen predlagal, da se g. Mihevc ponovno zaskiži, ker njegovi razlogi vendar ne bodo taki, da bi ne smel izdati osebe, ki je vlogo videla. (Slovenec« je imenovana sodruga obdolžil, da sta ovadila g. Mihevca pri ministrstvu za socialno politiko in da je radi njune ovadbe g. Mihevc izgubil službo pri inspekciji dela v Ljubljani). Sodišče je razpravo preložilo, dokler ne dospe vloga iz Belgrada. — Igra klerikalcev je prozorna: v Belgradu vloge ne bodo našli, ker je ss. Svetek in Bernot sploh pisala nista, predno pa bodo iz Belgrada odgovorili, da vloge ne najdejo, bodo volitve minule in za to gre blagoslovljenim lažnjivcem pri »Slovincu«. Pa kljub temu ne bodo ušli kazni. — V soboto bi se bile morale vršiti proti Slovincu« kar štiri razprave, vse štiri radi častikraje. Tri so bile odložene; v tožbi Deržič proti »Slovincu« pa je bil »Slovenec« urednik obsojen na 500 Din globe ali 10 dni zapora.

Tožbe na sodišče delavskega zavarovanja. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja: Delavci in nameščenci, ki utrpé obratne nezgode, katere imajo za posledico več ko deset odstotno izgubo zmožnosti za delo, imajo pravico do nezgodnih rent, katerih višino določa ravnateljstvo, odnosno rentni odbor okrožnega urada. Na temelju te odločbe izda okrožni urad ponesrečenim zavarovancem odloke o odškodnini. Proti tem odlokom je v roku 15 dni dopustna kolká prosta pritožba na sodišče delavskega zavarovanja, ki morajo biti v nji poudarjene one točke odloka, proti katerim je tožba naperjena. V večini slučajev bo tožba mogla biti naperjena le proti preizkušni odmerjenemu letnemu zaslužku, ali pa proti preizkušni ocenitvi izgubljene zmožnosti za delo. Ker zakon o zavarovanju delavcev za omenjene tožbe ne zahteva nikakih formalnosti in zadošča zanje navaden dopis, more tako tožbo sestaviti in vložiti vsaka ponesrečena oseba sama, ne da bi iskala pravne pomoči drugod. Na ta način se ponesrečenec izogne nevarnosti povrnitve nastalih stroškov za sodni postopek, katere predvideva § 168. zakona o zavarovanju de-

lavcev, ki pravi, da stroške za pravnega zastopnika plača vselej stranka, ki izgubi pravdo. Pri tej priliki ponovno opozarjamo, da so vsi dopisi, vloge in priloge, ki so v zvezi z delavskim zavarovanjem, poštnine proste.

Volilnih shodov ni treba prijavljati okrajnemu glavarstvu, če so v zaprtih prostorih. Samo shode, ki se vrše na prostem (pod milim nebom) je treba naznaniti 3 dni pred vršitvijo.

Razpis štipendij. S 1. novembrom t. l. sprejme francoska vlada nekaj štipendistov iz naše kraljevine. Štipendije znašajo po 6000 frankov za štud. leto 1923./24. Izbrani kompetenti dobe na roko tudi po 500 frankov za potne stroške. Štipendisti bodo morali v načelu nadaljevati na Francoskem svojo točno začrtani strokovni študij. Za te štipendije kompetirajo lahko kandidati vseh strok, vendar imajo kandidati francoščine prednost. Prošnje, opremljene s potrebnimi dokumenti (dokazili o dosedanjih študijah, izpričevali itd.) naj se vložijo pri podpisanim rektoratu najkasneje do konca februarja. — Rektorat univerze kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani.

Pri volitvah v višji šolski svet (skupina ljudskih in meščanskih šol) so bili izvoljeni gg.: Luka Jelenc, Anton Gnus in Ivan Tomažič, kandidati UJU.

Ljudsko štetje na Češkoslovaškem. 15. t. m. je imela Češkoslovaška 13,611,340 prebivalcev, na km² pride 97 oseb.

Delavci! kupujte čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši. Glavna zaloda na drobno in debelo, Ljubljana. Breg 20.

Ljubljana.

Pretekli teden se je rodilo 19 otrok (10 ž) umrlo, je 19 oseb (14 ž), in sicer: 1 za življensko slabostjo, 5 za jetiko, 2 za pljučnico, 1 za drugimi nalezljivimi boleznimi, 1 za srčno hibo, 2 za rakom, 8 za drugimi naravnimi smrtnimi vzroki. Naznanjen je 1 nov slučaj davice, 2 varicelle, 2 otroške vročice.

V gledališču bo danes v sredo premiera Medvedove tragedije v petih dejanjih »Za pravdo in srce«.

Čevljarska obrtna zadruga za Ljubljano in okolico naznanja, da se bo vršila pomočniška preizkušnja v nedeljo, dne 25. t. m.; prijaviti se je v zadrugi, Hrenova ulica št. 4 do 21. t. m. — M. Oblak, t. č. načelnik.

Celje.

V Celju je umrl sodrug Fr. Škrabe iz Žalca. Bil je marljiv član naše stranke. Naj v miru počiva!

Maribor.

Policijska kronika iz 1. 1922. je po vsebini jako bogata. V policijskih zaporih je prenočevalo 1035 oseb, v preiskovalnem zaporu 388 oseb skupno 1013 dni. Kaznjencev je sedelo 119 skupno 270 dni. — Alkoholni ekscesi!

Gledališče je v četrtek zaprto. V petek je vojaška predstava »Čvora«, izven, v soboto »Jubosumje«, red B, gostuje g. Šest. član ljubljanske drame.

Železniški promet se krči. Od 18. t. m. izostaneta na progi Dunaj - Maribor brzovlaka št. 6 in 9, na progi Maribor - Pilberk brzovlak 409 in 410, od Zagreba do Maribora brzovlak 506. Ostane pa brzovlak 506 b. ki odhaja iz Zagreba ob 23.05 in dospe v Maribor ob 2.40 ponoči.

Koncert. Brandl - Pelikanova in H. Frisch priredita 19. t. m. v mali Götzovi

dvorani koncert, na katerem bosta izvajala le sonate za violino in klavir. Reklama s plakati za to prireditve izostane. Predprodaja vstopnic po 25, 20, 15 in 10 Din pri Höferju v Šolski ulici.

Iz stranke.

Zopet zahteva neka opozicija, naj ji načelstvo naše stranke dovoli izdajanje novega lista. — Priznavamo vsako resno in stvarno opozicijo, izjavljamo pa, da ima priliko, da v sedanjem strankinem tisku zastopa v okviru strankinega pravilnika svoje stališče, osobito, ker stoji stranka povsem na stališču javnosti. Zato nikakor ne moremo dovoliti, da se začne izdajati zopet nov list. Končno pa stremimo za konsolidacijo in enotnostjo v stranki in ne moremo priznavati opozicije, ki bi hotela korakati ločena in sama zase in ki bi s tem strankino enotnost razbijala. — Pokrajinsko načelstvo SSJ.

Za januar 1923 so obračunale še sledeče organizacije: 7. Poljčane 10; 8. Radovljica 11; 9. Ježica 31; po zadnjem seznamu v »Ljudskem glasu« so obračunale organizacije za 142 članov, (ne za 145), po današnjem 52 članov — skupaj za 194 članov.

Seja političnega odbora za Ljubljano se bo vršila v četrtek, 15. t. m. ob 20. v upravništvu »Napreja«. Dnevni red zelo važen. — Predsednik.

Odborova seja sedanega in prejšnjega odbora krajevine politične organizacije SSJ v Spodnji Šiški se bo vršila v sredo, dne 14. t. m. ob 19. v »Zadružnem domu«.

Krajevna politična organizacija v Tacnu vabi vse člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, 18. februarja v gostilni pri Kajžnu v Tacnu. Začetek točno ob 15. (3. popoldne). Dnevni red: 1. poročilo predsednika, 2. poročilo tajnika in blagajnika, 3. poročilo kontrole, 4. volitev novega odbora, 5. raznoterosti. — Sprejemali se bodo novi člani in pobirala zaostala članarina. Udeležba dolžnost vsakega zavednega člana. — Odbor.

Hrastnik. V nedeljo, dne 18. t. m. se bo vršila ob 3. popoldne v prostorih konsumnega društva v Hrastniku konferenca vseh zaupnikov SSJ. Vabljeni so zaupniki iz kemične tovarne, steklarne, občine Dol in občine Sv. Krištof. Dnevni red: volitve v narodno skupščino. Poroča sodr. Krušič iz Trbovelj. Točna in polnoštevilna udeležba dolžnost.

Jesenice. Na rednem obč. zboru krajevine organizacije SSJ na Jesenicah, ki se je vršil 4. februarja so bili izvoljeni sledeči sodrug: predsednik Anton Žnidar, Sava 107., podpredsednik Anton Thaler, Javornik 40, tajnik Jurij Jeram, Javornik 90., namestnik Martin Marčič, Javornik 100, blagajnik Jože Stražišar, Sava p. Jesenice - Fužine, namestnik Ivan Dagarin, Javornik 38, pregledniki Jože Pintar, Jesenice, Jakob Kleč, Jesenice 133 in Melhior Svetina, Koroška Bela 92. Vsi dopisi naj se naslove na tajnika s. Jurij Jerama.

Redni letni občni zbor krajevine politične organizacije SSJ in KDZ v Žalcu se bo vršil v nedeljo 18. t. m.

Prevalje. Za čuvarja naše skrinjice je določen sodr. Anton Čop, rudniški paznik v Lešah, za njegovega namestnika sodr. Franc Šrot.

Iz strok. gibanja.

Seja centralnega odbora kovinarjev se bo vršila lutri, v četrtek takoj po delu v društvenih prostorih. — T. O. D. K.

Vestnik Svobode.

Odborova sela ljubljanske »Svobode« se bo vršila v sredo, dne 14. t. m. ob pol 8. zvečer v tajništvu »Svobode«.

Seja upravnega odbora D. T. E. se bo vršila v četrtek, 15. t. m. ob 7. zvečer v »Zadružnem domu« v Spodnji Šiški.

Sv. Lovrenc na Pohorju. V nedeljo, 18. februarja se bo vršila druga ura esperantskega tečaja ob 5. popoldne v ljudski šoli. Eno uro prej (t. j. ob 4. popoldne) se bo vršilo v istem prostoru predavanje »Mednarodnost in esperanto«. Vabljeni vsi »Svobodaši« in drugi, ki se zanimajo za velevažna vprašanja modernega časa.

MISLI MIMOGREDE.

Zadnji izgovor vseh lenuhov je: »Saj tudi drugi niso nič bolj pridni!«

Ti pa, ki to veš, se ne smeš izgovarjati s tem, da je tako! Če nočeš biti lenuh tudi ti, moraš pridno delati tudi takrat, kadar vsi lenobo pasejo!

V »enotni fronti« je zmeda. Kandidatni namestniki se puntajo, ker bi bili sami radi kandidati. Veliko sigurnejši si namreč potem, da zležeš v parlament, zlasti ko je znano, da imajo enotnofrontarski kandidati trdo kožo in še trše življenje in ni torej upati, da bi tako kmalu na naraven način oddali svoj prostor drugim, ki za njimi čakajo. Ob takšni priliki naj se izkaže naše posebno prijateljstvo do »enotne fronte« (o katerem itak že oni vedo). Predlog: Sedanje volitve ne bodo imele veljave čez dve leti. Je že tako pri nas. Če smatraš svoj mandat za korito in svoje namestništvo za željo po mandatu, pa napravi, da bo kandidatu in namestniku prav. Kandidat in namestnik naj se med sabo zmenita, da bosta vsak po eno leto za poslanca. Eno leto je čisto dovolj, da si »opomoreš«. Na to pa je treba paziti, da se kandidat in namestnik zmenita pisмено in s podpis, navarnejše pred oblastjo. Poznamo človeško naravo in ne bi radi, da bi namestniki trpeli škodo. In ne bi radi, da bi delavstvo trpelo škodo. Namreč: čimveč enotnofrontarskih voditeljev se bo poskušalo v parlamentu, tem prej bo prišlo delavstvo do pameti. Poskušalo pa se jih bo po našem predlogu dvakrat toliko, nego bi se jih poskušalo brez našega predloga. Štifelbiks ne more biti jasnejši, kakor so naše trditve.

Delavsko časopisje je sila, s katero računa vaš nasprotnik.

Guštanj. Za čuvanje skrinjic in njih namestnike v Guštanju, Tolstem vrhu in Kotljah so določeni ss. Ferdinand Naversnik, Ivan Verčko, Juri Šuler, Jakob Lačen, Ivan Valentar in Ivan Metarnik.

SSJ v Guštanju: Zahtevani govornik pride prihodnjo nedeljo, dne 25. t. m. Več pisмено.

Prestolonaslednik.

Vaški župan, ki je postal župan po milosti kuharice iz župnišča in po volji ljudske nevednosti, se je že par let zastonj trudil, da se na kak način proslavi. Pa mu ni uspelo, od nikoder ni hotela priti prav nobena medalja. Še celo medalja za prašičjo rejo mu je ušla, čeprav se je natanko dogovoril z agentom, ki je prodajal redilne praške in ki mu je župan tudi pošteno plačal vse potrebne takse in še nekaj povrhu za trud »da ne bo zastonj«. Niti agenta niti medalje ni bilo od nikoder. Prašičev pa tudi ni hotel peljati na razstavo, ker niso hoteli postati kaj posebno debeli.

Doba županovanja se je pa blizala polagoma k svojemu koncu. V kratkem bodo nove volitve — gotovo bo težko zmagati, če se ne posreči vsaj ob zadnji uri kako imenitno, slavno dejanje. Župan je bil res v velikih skrbih.

Končno je sklenil prositi pomoči pri »Mariji Pomagaj« na Brezjah. Prav vroče je molil in opravljal vse pobožnosti na račun kakega dobrega sveta, kako naj se proslavi. Sveta sicer ni dobil, a vendar je bil potolažen, ker je dobro vedel, da Marija ne mara ostati dolžna. Tako potolažen se pripelje na zadnjo železniško postajo. Pri izhodu dolgo časa ni mogel najti voznega listka in med tem iskanjem je slišal nekega železničarja nekaj naročati, češ da se pripelje z vlakom št. 13 Prestolonaslednik. Prav takrat je zatipal v žepu vozni listek, pa ga ni pokazal, delal je, kakor da ga išče še dalje, hotel je slišati še kaj več. Pa ni razumel nobene besede več, samo eno: »telegram«.

No, njemu je bilo že tudi to dovolj. Spoznal je prst božji. Marija mu je skrila vozni listek samo zato, da izve za tajnost, da se bo peljal skozi naše kraje prestolonaslednik, kajti to je gotovo krasna prilika, da se on kot župan proslavi.

Vprašal je hitro, kdaj pride vlak št. 13. »Kakor po navadi, ta nima nikdar zamude«. Ker revež ni znal čitati voznih redov, se mu je zdel ta odgovor zelo neumen, mislil je, da ima vsak vlak vsak dan drugo številko. Pa železnica ga je kmalu razumel in mu povedal, da pride vlak št. 13 vsak dan ob 18.

Dobro je. Še skoro 4 ure časa. Hitro odrine v svojo uro hoda oddaljeno občino, skliče takoj občinsko sejo, pove, da mu je Marija razodela, da pride ob 18. na postajo prestolonaslednik in da se spodobí, da ga gre deputacija pozdraviti. V par minutah je bilo sklenjeno, koleseljni napreženi, vsi odborniki, ki so imeli kako boljšo obleko, so se v slavnostnem sprevodu peljali k pozdravu prestolonaslednika. Na postaji so si kupili peronske listke in čakali — župan ves resen in zamišljen, ker si je kar naprej ponavljal izbrane besede za nagovor.

Vlak je tu — pozor! Župan se še enkrat ozre po vsej postaji in z velikim zadovoljstvom opazi, da ni prav nobena občina zvedela za skrivnost, da, še celo okrajnega glavarja ni videti, gotovo tudi on ničesar ne ve. Slava, sami smo, to bo medalja, pa še kakšna!

Toda vlak že stoji precej časa, prestolonaslednik pa se ne prikaže. Morebiti sploh ne misli nič izstopiti? Moramo pač mi k njemu v vagon! In šli so, seveda v najlepši vagon — pa prestolonaslednika ni bilo tam. Torej še v druge vagone! Pa ga tudi tam ni bilo. Niti v najslabših vagonih ga niso našli. Končno so začeli ogledovati stroj, morebiti — — kaj se ve? Strojevodja jih je veselo ogledoval, slednjič pa vprašal, kaj iščejo. Takoj je vzbudil županovo zaupanje: »Telegrafčno je bilo sporočeno, da se pripelje s temle vlakom prestolonaslednik. Pa ga ni, vse smo preiskali. Kaj mislite, kje je?« »I, kje je, na njem stojim!«

Stroj se je namreč imenoval »Prestolonaslednik«.

Kdor pomaga organizirati proletarijat, si pridobiva večje zasluge kakor tisti, ki ga hujska. Socializem predpostavlja znanje in razumevanje. Iz samega srca se ne zajema. Študirati ga je treba, in kdor tega ne stori, nima pravice, govoriti v njegovem imenu.

Več nego odgovor.

Čevljar vajencu: »Kako mi pristoja novi slamnik.«

Vajenec: »Krasno! Kakor bi bil iz glave zrastle!«

Ne bo pomagalo.

Nedeljski lovec, ki je meril na zajca, a zadel kravo, sam pri sebi: »Dobro, da vem! Prihodnjič bom pomeril na kravo!«

Že teče.

Nekdo je imel tako smolo, da je razbil veliko steklo v trgovinski izlozbi. Nato je bežal, kar so ga nesle noge.

Trgovca pa je vpil za njim: »Ker ste mi steklo razbili, ga sedaj plačajte!«

»Ali ne vidite, mu je odvrnil bežeči nerodnež. »kako tečem domov po — denar?«

Gospodarstvo.

= Vrednost denarja. 1 dolar velja 97.50—98.50 Din. 1 češka krona 2.95—3 Din. 1 lira 4.80 Din. V Curihi stane 100 naših dinarjev 5.15 švicarskih frankov.

IZŠLE SO SLEDEČE KNJIGE:

1. Dimistrije Grozdanovič: »Vnuč kraljeviča Marka«. Cena 40 Din. Naroča se: Hrvatski štamparski zavod, d. d., Zagreb. Nakladni odio. Knjigarne imajo 25% popusta.

2. Harry Sheff: Hči papeža, roman Lukrecije Borgie. Cena broš. 25 Din, vez. 30 Din. Založilo »Jutro«.

3. R. Rolan: »Betovenov život«. Cena 12 Din. Dobi se v vseh knjigarnah.

4. Dr. Karl Pečnik: »Jetika II.« Cena broš. 14 Din, po pošti 15 Din, naroča se pri Goričarju & Leskovšku, Celje. Dobi se tudi v vseh drugih knjigarnah.

5. Zbirka opernih tekstov: »Čarostrelec« spisal Fr. Kind, godbo zložil Karl Maria Weber, poslov. Anton Funtek. Cena 3 Din.

6. Libreto: »Prodana nevesta«, spisal Karl Sabina, godbo zložil Bedřih Smetana, posl. A. Funtek. Cena 3 Din.

7. Badiura: Na Triglavu. Cena 20 Din, zal. lg. pl. Kleinmayer & Fed. Bamberg.

8. Pokojninsko zavarovanje nameščencev. Zal. tisk. zadr. v Ljubljani. Cena 15 Din.

9. Zbirka zakonov. VIII. snopič. Zakon o državnem svetu in upravnih sodiščih. Zakon o volilnih imenikih, Zakon o ministrski odgovornosti, Zakon o izpremembah v zakonu o občni upravi. Cena 5 Din.

10. Glasba: E. Adamič: 10 moških in mešanih zborov. Založila in izdala »Zvezna knjigarna«. Cena 10 Din.

11. V založbi pevskega društva »Ljubljanski Zvon« je izšlo 5 ženskih dvošpevov Emila Amadiča in besedilo Cvetka Golarja. Cena 16 Din. Dobi se pri založniku »Ljubljanskem Zvonu«, Ljubljana, Narodni dom I.

S književnega trga. Iz novejših publikacij je razvidno, da prevladujeta v založniških krogih dve tendenci. Ena hoče knjigo oddati na trg v čim najlepši opremi in po čim nižji ceni, druga pa ne gleda ne na zunanost ne na kvaliteto, pač pa na naravnost nemoralne cene, ki jih nikakor ne more zagovarjati. Dva najlepša primera v tem oziru nam nudita knjigi Coster »Ullenspiegel« in Doyle »Zgodbe Napoleonovega huzarja«. Prva stane pri 550 straneh, na dostojnem papirju tiskanih, in kljub svoji polplateni in zelo

okusni vezavi 70 Din. Druga, ki obsega dobrih 10 tiskovnih pol manj, je ponatis na škandaloznem papirju in natisnjena v inostranstvu (v Nemški Avstriji), kjer je tisk znatno cenejši, stane pa kljub svoji naravnost neokusni papirnati vezavi celih 75 Din. Če kje, potem leži tu dokaz da ti dve tendenci v resnici obstojata. Prepuščamo sodbo vsem razsodnim, ki naj sami premislijo, v koliko so cene knjig, v zadnjem času izdanih, upravičene ali ne. Pri tej priliki naj omenimo tudi to, da nekatera založništva pri svojih izdajah nesramno računajo z nižjimi inštinkti čitajočega občinstva, ko se druga tega sramujejo in izdajajo knjige tako in takšne, da je to v skladu s človeško vestjo. Prve obsojamo, drugim pa je naša hvaležnost zagotovljena. Čitalec.

Divjaški narodnjaški boji, ki morijo vse narode, bodo končani samo s pravično rešitvijo narodnega vprašanja. Samo socialistična stranka ima zato dobro teorijo v svojem programu in pravilnik, s katerim bo mogoče to teorijo uvažati v življenje.

Dopisi.

Pika za piko. »Domoljub« št. 4. z dne 24. januarja t. l. mi je zopet enkrat prišel slučajno v roke. Povedati moram, da sem bil njegov naročnik, toda l. 1915., ko sem videl, da je sveta duhovščina blagoslovljala topove za pobijanje rimsko katoliških revežev-vojakov — se mi je zagnusila ta farizejska družba in ji obrnil hrbet. Toda k stvari. Zgoraj navedena številka »Domoljuba« se je spodtaknila nad s. Bernotom, češ, da je siten. Menda zato, ker se ni hotel združiti pri občinskih volitvah v Ljubljani s klerikalci in komunisti. Seveda nas to nič ne gane, ker vemo, da ni samo s. Bernot to hotel, temveč naš program, ki naši organizaciji zabranjuje vsak kompromis z meščanskimi strankami. Četudi nas je malo, toda sami gremo v boj za naše pravice. Očita mu tudi, da je on kriv, da se je stranka cepila na 3 dele, ki jih imenuje Bernotovce, Zarjane in Mariborčane. Komunistov sploh ne navaja. Jaz pravim, da je razkolu krivo zlato tele in ljudska nezavednost. Premalo nas je še naučila svetovna vojna. Zato delajmo v organizirani socialistični stranki, da pomagamo ljudstvu iz teme. — Član z dežele.

Ponikva ob južni železnici. — Iz Maribora sem prejel sledeči dopis: »Cenjeni sodrug! Vabimo vas, da tudi topot sprejmete mesto predstavnika naše skrinjice (nosilec liste sodr. Rudolf Golouh) na vašem volišču v Ponikvi ter da v to svrhu podpišete priloženo izjavo in jo pošljete takoj nazaj našemu tajništvu. Prosimo, da dobite tudi enega namestnika, kateri naj tudi podpiše priloženo izjavo za namestnika. Vaše naloge kot čuvaja in naloge vašega namestnika bodo iste kot zadnjič. Prepričani smo, da boste sprejeli.« — Izjavljam tem potom, da odločno odklanjam od Mariborčanov mi ponujeno mesto, ker ne bom nikdar delal za stranko, ki nima reda, ki ni za progresivni davek in ki ščiti od nas izključene poslance. — Martin Verbovšek, mizar.

Žalec. Iz Maribora so nam poslali vabilo radi čuvarjev skrinjic. (Op. uredn.: Pismo je popolnoma slično tistemu, ki ga je prejel s. Verbovšek v Ponikvi. Oglej dopis: Ponikva.) — Na dopis odgovarjamo sledeče: Ne moremo biti varuhi dveh skrinjic, mi spadamo pod pokrajinsko tajništvo SSJ v Ljubljani in se rav-

namo po našem organizacijskem pravilniku. Če bi se bili zedinili z nami, potem bi vaši prošnji radi ustregli, zdaj pa vašo prošnjo odklanjamo. Krajevna org. SSJ in KDZ v Žalcu.

Radeče. Shod, ki se je vršil 11. t. m., ni bil baš dobro obiskan. Poročal je sodr. Umek iz Brežic. Prepričani pa smo, da so vsi navzoči zavedni socialisti, ki se ne dajo omajati od nobenega viharja, pa najsibo ta vihar komunističen, klerikalen, narodno socialen, samostojen ali liberalen. Videti je bilo, da dobro razumejo naš program, samo agilnosti bo treba in dela za enotno organizacijo SSJ in KDZ. Le v enotni organizaciji se bomo lahko uspešno branili in prešli v napad. Korumpirane nasprotne stranke ovirajo razvoj iz te slabe v boljšo, socialno pravično družbo. Za to pa je potrebna edinost na temelju demokratičnih organizacij, ne v enotni fronti, v kateri komandirajo samo generali. — Na shodu v Radečah je bilo za naše razmere izredno veliko žensk, kar je treba pohvalno omeniti. — Torej, požrtvovalno je treba delati, pa se bodo uspehi in sadovi kmalu pokazali.

Pišec. Zadnji shod krajevene organizacije KDZ v Pišecah je bil sijajno obiskan. Eno pa moramo povedati: da sploh pogrešamo na naših shodih žensk. Tudi te so del družbe, zato so dolžne misliti, da imajo kot žene in hčerke zavednih mož iste pravice in tudi dolžnosti. Na klerikalnih shodih vidimo mnogo žensk. Ali gre ženstvo res samo na lepe besede? Ali še ni zmožno razlikovati stranko resnega delavnega ljudstva od stranke ljudi, ki delajo vedno nasprotno kakor govore? Vera brez del je mrtva, zato sodite ljudi po delu, ne po lepih besedah. Ženstvo vzdihuje pod pritiskom sedanjega imperialističnega in absolutističnega režima. Ne mara pa vedeti: od kod vse to gorje? Žena je tudi kriva veliki nezavednosti delavnega ljudstva. Žena ima vaje v rokah, ko danes z meščansko skrbjo vzgaja svoje otroke. Te moramo vzgajati boljše, tem moramo vcepiti kal odločnega samostojnega mišljenja in zavednost, da ima kot človek pravico na svoj človeški obstoj.

Globoko. 8. t. m. sem potoval od doma v Zidani most, da pridem v zvezo z zaupniki, ki so pravi socialisti in da poiščem čuvarje skrinjic in njih namestnike za vsa volišča brežiškega okrožja. Imel sem opravka tudi pri okrožnem sodišču v Celju radi volilnega imenika občine Globoko. Medpotoma sem se v Zidanem mostu sestal z g. Jožefom Kopačem, bivšim poslancem. Začela sva takoj debatirati in očital sem mu seveda neresno in demagoško delo separatističnih poslancev. Tudi Kopačevo, ki je imel v odgovor samo osebo s. Bernota na jeziku. Poudarjal sem, da ne morem verjeti separatistom, in sicer radi tega, ker nočejo, da bi se iz obraza v obraz javno pred vsemi zaupniki vseh organizacij pogovorili o strankinih zadevah. Kadar kdo izmed nas separatistom očitno pove resnico, zbežijo pri vratih in nočejo odkrite debate. Tudi sem g. Kopača vprašal, odkod prihaja in kam gre. Odgovoril mi je, da potuje iz Belgrada v Ljubljano. Povedal sem mu odkrito, da ne verjamem v njegovo odkritosrčnost, zato sem mu povedal, da je prišel v Zidani most na konferenco za enotno fronto, česar mi pa ni hotel takoj povedati. Šele ko sem ga tako oštel, mi je priznal, da je res prišel iz Belgrada v Zidani most na konferenco. — Ta sestanek sem opisal radi tega, ker bo morda pomagal odkriti mahinacije Fabjančičev, Tokanov, Mihevcov, Golo-

uhov, Kopačev i. dr., ki ne priznavajo čistega socialističnega programa in hočejo igrati samo vlogo bogov, člani pa naj bodo ovčice, ki se naj samo pokorijo ukazom »od zgoraj«. Ti ljudje sklepajo enotno fronto za interese generalov ne za koristi delavnega ljudstva, kateremu hočejo razbiti organizacije. — M. Umek.

Guštanj. Na prvi seji socialističnega občinskega odbora dne 31. januarja so bili izvoljeni sledeči funkcionarji: za ubožno oskrbo sodr. Jože Sikora, nam. Ferdo Lečnik (SLS); v pokopališčni odsek Anton Konečnik (SLS), v cenilno komisijo ss. Franc Kauc, Jakob Mezner in Janko Rozman za SLS; v gradbeni odsek ss. Jožef Vidrih, France Kauc in Jakob Mezner; v požarni odsek ss. Legner in Naveršnik; v cestni sodr. Ivan Verčko in g. Ferdo Lečnik, v zdravstveni ss. Luka Juh in Anton Sterže. V krajni šolski svet so izvoljeni ss. Aleš Dervodel, Franc Šuler, Filip Krajger, Luka Juh in Ferdo Lečnik za SLS. — Po volitvah v odseke se je vršila kratka debata o občinskem dolgu. Prihodnja seja bo najbrže proračunska. Občina je zadolžena do skrajnosti.

Tolsti vrh pri Guštanju. Na Tolstem vrhu stoji veleposestnik g. Osiander, ki zna na prav lep način izkoriščati svoje hlapce. — Vsakega revnega hlapca je sram, če je komu kaj dolžan, tega milijonaria pa ni. Vse leto je obljubljal delavcem mleko, krompir in obleko. Obljubljal je: »Če boš vse leto pri meni delal, boš dobil obleko.« Nekemu delavcu je že pustil napraviti obleko in čevlje, pa namesto da bi mu jih izročil, ga je vrgel na cesto. Drugemu pravi, da mu ni ničesar obljubil, tretjemu je dolžan krompir, četrtemu mleko; izkoriščati hoče vse... Jeseni je ta možakar prešal koruzno slamo in trošne ter s to mešanico konje krmil; en konj je od take hrane poginil. Opominjamo g. Osiandra, naj izpolni svoje obljube, sicer bomo objavili imena prizadetih.

Iz Vojnika. Dne 28. januarja sta se pri nas vršila dva volilna shoda, klerikalni in lažirepublikanski. Ljudje pa niso več tako zabiti, da bi se pustili vleči od kakega Novačana ali Mahna, ker vedo dobro, da nista prava republikanca, pač pa, da imata velik apetit do korita. In delavci še posebno niso pozabili, kak hud nasprotnih jim je bil g. T. Mahen in je še, čeprav se zdaj pričuje. Se še bomo bavili z njim, pokazali bomo, kak je in kako neizmerno je že škodoval delavstvu. Upamo, da ne bo pri nas tako zabiti ljudi, da bi volili njegovo lažirepublikansko stranko. — Novačan bo sicer trobil, da je imel v Vojniku sija en shod (8 jih je bilo), pa tudi laž mu ne bo pomagala, ker ljudje ne vani ne v Mahna ne verujejo več. — Tudi klerikalni shod je bil zelo klavern. Sicer so iz nekaterih hiš poslali kar po štiri ljudi na shod, da bi jih bilo več videti, pa jih je bilo kljub temu proketo malo. Klerikalna avtonomija ne vleče več, saj so jo nam leta 1918. baš klerikalci zapravili. Z govori posameznih govornikov se bomo bavili pozneje, da bomo imeli več časa ljudem razložiti kam pes taco moli, da bodo vedeli, za kaj klerikalcem gre. Prav nič za ubogi od njih prodani slovenski narod, pač pa za gospodstvo nad tem izmozganim narodom. Njih avtonomija je ljudstvu pesek v oči. — Prihodnjč torej še kaj.

Črna. Na Svečnico se je v našem g. nadučitelju Kuharju zopet vzbudila želja, da gre kot črnski nadnarodnjak in pa

Sokol agitiral za klerikalce v Javorje. To pot jo je mahnil k Podkeršniku, kjer se je nezavednim ovčicam pritožil, kako ne-hvaležno ga socialisti plačujejo za njegovo agitacijsko požrtvovalnost s tem, da ga napadajo celo v »Lj. glasu«. Iz samega usmiljenja do njega ali od še hujše jeze do rdečkarjev so potem začeli udrihati po rudarjih-socialistih, ter jih požirali kar eks s Podkeršnikovo kapljico. Duška svojemu maščevanju nad temi brezverci so dali potem s predlogom, da bi morali »knapi« plačevati liter mleka po 50 kron itd. — Škoda bi bilo papirja in nadaljnih besed o tem sijajnem zborovanju Sokola med Orli, le to svetujemo g. Kuharju, da bo boljše, če ostane oziroma postane dober učitelj tam, kjer je njegova služba in kjer ga mi plačujemo, ker služba protidelavskega agitatorja se mu bo pri nas vedno slabše izplačevala — in 18. marec ga zna še bolj presenetiti, nego ga je 10. december. — Brezverci.

Ena 1 steklenica Elzafluida nadomesti 3 steklenice francoskega žganja!

Vsebi a to naredi!

Sestava Fellerjevega Elzafluida je iz najmočnejših esencev zdravilnih želišč, cvetja, korenin in listja z najfinjšim destilatom žganja. Že čez 25 let je vzrok hvaležnosti nebroj ljudi v vseh delih sveta, ker jim kakor dober prijatelj v težkih dneh prežene bolečine. Imate bolečine v udih? V hrbtu? Zobobol? Nahod? Ste slabotni, izmučeni in preveč občutljivi? Želite dober kosmetikum za zobe, zobno meso, lice, glavo? Ali želite v vseh priložnostih imeti zanesljivo sredstvo v hiši? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid? Kmalu boste rekli tudi vi:

To je najboljšo,

kar sem kedaj okušal!

Je veliko močnejši in izdatnejši kakor francosko žganje in najboljšo sredstvo te vrste! V vseh lekarnah zahtevajte samo pravi Elzafluid od lekar-

narja Feller. S pakovanjem in poštnino stane, če denar naprej pošljete ali pa po povzetju:

3 dvojnat ali 1 1/2 steklenica	24 dinarjev
12 dvojnatih . . . 4 1/2 steklenice	84 . . .
24 . . . 8 1/2 steklenic	146 . . .
36 . . . 12 . . .	208 . . .

KOT PRIMOT: Elza-obliž zoper kurja očesa 2 dinarja in 3 dinarje; Elza-mentolni őrtniki 4 dinarje; Elza-švedska tinktura za želodec 10 dinarjev; Elza-zagorski prani in kašeljni sok 9 dinarjev; Elzaribje olje 20 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-kolonska voda 15 dinarjev; Elza-šumski miris za sobo 15 dinarjev; Glycerin 4 dinarje in 15 dinarjev; Lysol, Lysoform 12 dinarjev; Kineški čaj od 1 dinarja dalje; originalno Radikum francosko žganje velika steklenica 13 dinarjev; Elza-mrčesni prašek 7 dinarjev, strup za podgane in miši 7 dinarjev. Za primot se pakovanje in poštnina posebej računa.

Na te cene se računa sedaj 5% doplačila.

Adresirati natančno:

Eugen V. Feller, lekarnar
Stubiča donja Elzatrg št. 358, Hrvatsko.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ).

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti PALMA

Čitajte naš tisk!

Dnevnik „NAPREJ“ stane mesečno Din 15—
Tednik „LJUDSKI GLAS“ stane mesečno 3-50
Mesečnik „NAŠI ZAPISKI“ stane letno 25—
Oskar Wilde: „PRAVLJICE“ elegantno vezane . . . 12-50

Ali ste jo že pokusili?

Karol Marks in Friderik Engels: „KOMUNISTIČNI MANIFEST“ 1—
Bauer - Uratnik: „POT K SOCIALIZMU“ 1—
SOCIALIZEM IN VERA“ broširana . . . 7—
lepo in trdno vezana . . . 9—
F. Engels - Žagar: „RAZVOJ SOCIALIZMA“ od utopije do znanosti, stane . . . 5—

Ali ste jo že pokusili?

Svila, čipke modni nakit!

po zmernih cenah pri
A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS,
Ljubljana, Mestni trg 19.

NAKUPOVALNA ZADRUGA

P. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

Uvoz

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki vseh vrst. — Kolonijalno špecerijsko blago, spirituose, mast, slanina, mesni izdelki.

ZOAZ

Telefon 366. Brzjavni naslov: Nakupovalna Ljubljana.
Čekovni račun št. 10.473.

Naiboljšo peči sedanosti so emailirane

LUC-ove peči.

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.,

trgovina stavbnega materiala

Prežernova ulica LJUBLJANA Prežernova ulica

Blago za prevleko divanov in drugega pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in jute za tapetnike, sedlarje itd.

priporoča tvrdka

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10.

+ Žene +

pomirite se, če vam mesečni red zastaja ali izostaja. Pomorem vam, zaščitim vaše zdravje in vam pri-nesem novega veselja do življenja. Uradno ocenjeno in za dobro spo-znano. Obrnite se takoj na naslov:

K. Fesq

Hamburg B. 156.

Republika 95.

Kons. društvo za Slovenijo Ljubljana.

Poštni predal št. 13.
Telefon inter. št. 178.

Poš. ček. rač. št. 10.532.
Brzj. nasl. „Kodes“ Ljubljana.

Hranilni oddelek

naznanja, da je s 1. novembrom 1922

zvišal obresti in sicer

za navadne hranilne vloge na 6%
za vloge proti četrletni odpovedi . . na 6 1/2%
za vloge proti polletni odpovedi . . na 7%

Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo vse prodajalne naše zadrage!
Vlagajte vse svoje prihranke v lastno hranilnico!